

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش : مدیریت ورزشی

عنوان :

تاثیر احساس خود سودمندی مربیان بر رابطه مربی- ورزشکار در لیگهای ورزشی کشور

استاد راهنما :

دکتر فرشاد تجاری

استاد مشاور :

عبدالرضا امیرتاش

پژوهشگر :

بهزاد سهیلی

تابستان ۱۳۹۱

تقدیم به :

خانواده ام که همواره با تحمل سختی ها بر خود راه
رسیدن به هدف را برایم آسان نمودند.

تشکر و قدردانی :

استادان گرانقدر

جناب آقای دکتر فرشاد تجاری ،

جناب آقای عبدالرضا امیرتاش ،

جناب آقای دکتر علی زارعی و

جناب آقای دکتر شهرام سهیلی

که با راهنماییها و حمایت های دلسوزانه خود مرا در تهیه این پایان نامه یاری نمودند.

بسمه تعالی
دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

XX

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد واحد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۱۴۰۸۹۰۲۰۱۱
عنوان پایان نامه: تاثیر احساس خود سودمندی مربیان بر رابطه مربی- ورزشکار در لیگهای ورزشی کشور		
نام و نام خانوادگی دانشجو: بهزاد سهیلی	شماره دانشجویی: ۸۸۰۸۳۷۹۱۴۰۰	رشته تحصیلی: تربیت بدنی - مدیریت ورزشی
استاد / استادان راهنما: جناب آقای دکتر فرشاد تجاری استاد / استادان مشاور: جناب آقای دکتر زارعی		
تاریخ شروع پایان نامه: ۹۰/۱۲/۱۳	تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۱/۰۶/۲۰	
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده) :		
<p>دو عنصر اصلی و اساسی در بافت پر اهمیت ورزش شامل مربی و ورزشکار می باشد. مربی ها کلیدی ترین افراد تاثیر گذار بر روی ورزشکاران از جنبه های گوناگون می باشند. از طرفی بیشتر فعل و انفعالات بشر شامل تلاش برای اثربخشی بر روی رفتار های دیگران می باشد. ایجاد روابط موثر و موفق در بین مربی و ورزشکار کار چندان آسانی نیست بلکه فعالیتی متفکرانه است و بخصوص مستلزم مهارتهای میان فردی و کاردانی و تفکر مربیان است. مربیگری در سطح ورزش قهرمانی نهایت توانایی در سطح آموزش و عملکرد صحیح با اطمینان بالا را نیازمند می باشد و این خود ارتباط مستقیم با آمادگی روانی، یا بهتر بگوییم احساس خودسودمندی بالایی مربیان را خواهد داشت. در واقع هدف از این تحقیق بررسی تاثیر احساس خودسودمندی مربیان بر رابطه مربی - ورزشکار در لیگهای ورزشی کشور می باشد. جامعه آماری تحقیق شامل ۱۲۱ نفر از مربیان و ۷۲۱ نفر از ورزشکاران مرد لیگ های ورزشی کشور در سال ۹۱-۹۰ در رشته های فوتبال، بسکتبال، کشتی و تکواندو می باشد که بر اساس جدول انتخاب تصادفی مورگان با استفاده از روش نمونه گیری ساده تعداد ۹۲ نفر مربی و ۲۵۶ نفر ورزشکار به عنوان نمونه تحقیق در نظر گرفته شدند. ابزار اندازه گیری تحقیق حاضر عبارتند از مقیاس اندازه گیری روابط بین مربی- ورزشکار و مقیاس اندازه گیری ۲۴ گزینه ای خودسودمندی مربیان که دارای روایی و اعتبار مطلوبی می باشند. در نهایت از مدل معادلات ساختاری با نرم افزار LISREL استفاده شد. خروجی نرم افزار نشان دهنده برازش مناسب مدل بود. و نشان داد میزان تاثیر خودسودمندی مربیان بر رابطه مربی - ورزشکار معنی دار می باشد.</p> <p>واژه های کلیدی: احساس خود سودمندی ، رابطه مربی - ورزشکار</p>		

تاریخ و امضاء:

مناسب است
 مناسب نیست

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده فارسی.....
	فصل اول: مقدمه و معرفی
۳	۱ . ۱ . مقدمه.....
۷	۱ . ۲ . بیان مسئله.....
۱۱	۱ . ۳ . ضرورت و اهمیت تحقیق.....
۱۲	۱ . ۴ . اهداف تحقیق.....
۱۲	۱ . ۴ . ۱ . هدف کلی.....
۱۲	۱ . ۴ . ۲ . اهداف اختصاصی.....
۱۲	۱ . ۵ . فرضیه ها.....
۱۲	۱ . ۶ . پیش فرض ها.....
۱۲	۱ . ۷ . محدودیت های تحقیق.....
۱۳	۱ . ۸ . حدود.....
۱۳	۱ . ۹ . تعریف واژگان و اصطلاحات.....
	فصل دوم: زیر بنای نظری و پیشینه تحقیق
۱۶	۲ . ۱ . زیربنای نظری.....
۱۶	۲ . ۱ . ۱ . احساس خودسودمندی مربیان.....
۲۱	۲ . ۱ . ۲ . مربی و ورزشکار.....
۲۶	۲ . ۱ . ۳ . ارتباط مربی و ورزشکار.....
۲۵	۲ . ۳ . ادبیات پیشینه.....
۲۵	۲ . ۳ . ۱ . تحقیقات انجام شده در داخل کشور.....
۲۷	۲ . ۳ . ۲ . تحقیقات انجام شده در خارج از کشور.....
۳۵	۲ . ۳ . ۳ . خلاصه تحقیقات.....
	فصل سوم: روش شناسی
۳۹	۳ . ۱ . روش تحقیق.....
۳۹	۳ . ۲ . جامعه آماری.....
۳۹	۳ . ۳ . نمونه آماری.....
۳۹	۳ . ۴ . ابزار اندازه گیری.....

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۳ . ۴ . ۱ . مقیاس اندازه گیری روابط بین مربی- ورزشکار.....	۳۹
۳ . ۴ . ۲ . مقیاس اندازه گیری ۲۴ گزینه‌ای خودسودمندی مربیان.....	۴۰
۳ . ۵ . تعریف عملیاتی متغیر ها.....	۴۰
۳ . ۶ . نحوه جمع آوری داده ها.....	۴۱
۳ . ۶ . ۱ . نحوه هماهنگی.....	۴۱
۳ . ۶ . ۱ . نحوه توزیع و جمع آوری پرسشنامه.....	۴۲
۳ . ۶ . ۱ . نحوه ارایه و توزیحات مربوط به پرسشنامه.....	۴۲
۳ . ۷ . روش های آماری.....	۴۲

فصل چهارم: یافته ها

۴ . ۱ . یافته های توصیفی.....	۴۴
۴ . ۱ . ۱ . بررسی ویژگی های جمعیت شناختی در نمونه مربیان.....	۴۴
۴ . ۱ . ۱ . ۱ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ وضعیت سنی مربیان.....	۴۴
۴ . ۱ . ۱ . ۲ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ سطح تحصیلات مربیان.....	۴۴
۴ . ۱ . ۱ . ۳ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ وضعیت رشته تحصیلی مربیان.....	۴۵
۴ . ۱ . ۱ . ۴ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ رشته ورزشی مربیان.....	۴۵
۴ . ۱ . ۱ . ۵ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ مدت فعالیت در نقش ورزشکار.....	۴۶
۴ . ۱ . ۱ . ۶ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ درجه مربیگری.....	۴۶
۴ . ۱ . ۱ . ۷ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ مدت کل مربیگری.....	۴۷
۴ . ۱ . ۱ . ۸ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ سابقه مربیگری باشگاهی.....	۴۷
۴ . ۱ . ۱ . ۹ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ سابقه مربیگری آموزشگاهی و نهادی.....	۴۸
۴ . ۱ . ۱ . ۱۰ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ سابقه مربیگری ملی.....	۴۸
۴ . ۱ . ۱ . ۱۱ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ سابقه قهرمانی.....	۴۹
۴ . ۱ . ۱ . ۱۲ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ ساعات مربیگری در هفته.....	۴۹
۴ . ۱ . ۱ . ۱۳ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ تعداد شرکت کننده ها در کلاس های آموزشی مربی.....	۵۰
۴ . ۱ . ۱ . ۱۴ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ سابقه قهرمانی شاگردان.....	۵۰
۴ . ۱ . ۲ . بررسی ویژگی های جمعیت شناختی در نمونه ورزشکاران.....	۵۱
۴ . ۱ . ۲ . ۱ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ وضعیت سنی ورزشکاران.....	۵۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵۱	۴ . ۱ . ۲ . ۲ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ سطح تحصیلات ورزشکاران.....
۵۲	۴ . ۱ . ۲ . ۳ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ رشته ورزشی ورزشکاران.....
۵۲	۴ . ۱ . ۲ . ۴ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ مدت کل فعالیت ورزشکار.....
۵۳	۴ . ۱ . ۲ . ۵ . بررسی ویژگی جامعه از لحاظ وضعیت سابقه قهرمانی ورزشکاران.....
۵۸	۴ . ۱ . ۳ . تحلیل و توصیف متغیرهای مدل.....
۵۸	۴ . ۱ . ۳ . ۱ . آزمون فرضیه یکم.....
۶۰	۴ . ۱ . ۳ . ۲ . آزمون فرضیه دوم.....
۶۱	۴ . ۱ . ۳ . ۳ . آزمون فرضیه سوم.....
۶۳	۴ . ۱ . ۳ . ۴ . آزمون فرضیه چهارم.....
۶۵	۴ . ۱ . ۳ . ۵ . آزمون فرضیه پنجم.....
۶۸	۴ . ۱ . ۳ . ۶ . آزمون فرضیه ششم.....
۷۰	۴ . ۱ . ۳ . ۷ . آزمون فرضیه هفتم.....
۷۲	۴ . ۱ . ۳ . ۸ . آزمون فرضیه هشتم.....
۷۴	۴ . ۱ . ۳ . ۹ . آزمون فرضیه نهم.....
۷۸	۴ . ۱ . ۳ . ۱۰ . آزمون فرضیه دهم.....
۷۹	۴ . ۱ . ۳ . ۱۱ . آزمون فرضیه یازدهم.....
۸۱	۴ . ۱ . ۳ . ۱۲ . آزمون فرضیه دوازدهم.....
۸۳	۴ . ۱ . ۳ . ۱۳ . آزمون فرضیه سیزدهم.....
۸۵	۴ . ۱ . ۳ . ۱۴ . آزمون فرضیه چهاردهم.....
۸۷	۴ . ۱ . ۳ . ۱۵ . آزمون فرضیه پانزدهم.....
۸۸	۴ . ۱ . ۳ . ۱۶ . آزمون فرضیه شانزدهم.....
۹۰	۴ . ۱ . ۳ . ۱۷ . آزمون فرضیه هفدهم.....
۹۳	۴ . ۱ . ۳ . ۱۸ . آزمون فرضیه هجدهم.....
۹۴	۴ . ۱ . ۳ . ۱۸ . آزمون فرضیه نوزدهم.....
۹۵	۴ . ۲ . یافته های استنباطی.....
۹۵	۴ . ۲ . ۱ . آزمون پایانی.....
۹۶	۴ . ۲ . ۲ . تحلیل عاملی تابیدی متغیرهای تحقیق.....
۹۶	۴ . ۲ . ۲ . ۱ . مدل اندازه گیری متغیر رابطه مربی – ورزشکار.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹۸	۴ . ۲ . ۲ . مدل اندازه گیری متغیر احساس خودسودمندی.....
۱۰۳	۴ . ۲ . ۳ . آزمون فرضیات توسط مدل معادلات ساختاری.....
۱۰۳	۴ . ۲ . ۳ . ۱ . فرضیه صفر تحقیق.....
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	
۱۱۱	۵ . ۱ . بحث و نتیجه گیری.....
۱۱۱	۵ . ۱ . ۱ . یافته تحقیق.....
۱۱۱	۵ . ۱ . ۲ . زیر بنای نظری.....
۱۱۲	۵ . ۱ . ۳ . تحقیقات هم خوان.....
۱۱۵	۵ . ۱ . ۴ . تحقیقات غیر هم خوان.....
۱۱۵	۵ . ۱ . ۵ . نتیجه گیری.....
۱۱۶	۵ . ۲ . پیشنهادات برخاسته از تحقیق.....
۱۱۷	۵ . ۳ . پیشنهادات برای مطالعات آتی.....
۱۱۸	منابع تحقیق.....
۱۲۷	ضمائم.....
۱۳۵	چکیده انگلیسی.....

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۳۹	جدول ۳ . ۱ . نمونه آماری مربیان و ورزشکاران لیگ های ورزشی کشور سال ۹۰-۹۱.....
۴۰	جدول ۳ . ۲ . مقیاس هفت ارزشی لیکرت.....
۴۴	جدول ۴ . ۱ . وضعیت سنی مربوط به نمونه.....
۴۴	جدول ۴ . ۲ . وضعیت تحصیلات مربوط به نمونه.....
۴۵	جدول ۴ . ۳ . وضعیت رشته تحصیلی مربوط به نمونه.....
۴۵	جدول ۴ . ۴ . وضعیت رشته ورزشی مربیان.....
۴۶	جدول ۴ . ۵ . وضعیت مربیان از نظر مدت فعالیت در نقش ورزشکار.....
۴۶	جدول ۴ . ۶ . وضعیت درجه مربیگری مربیان.....
۴۷	جدول ۴ . ۷ . وضعیت مربیان از نظر مدت کل مربیگری.....
۴۷	جدول ۴ . ۸ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ سابقه مربیگری باشگاهی.....
۴۸	جدول ۴ . ۹ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ سابقه مربیگری آموزشگاهی و نهادی.....
۴۸	جدول ۴ . ۱۰ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ سابقه مربیگری ملی.....
۴۹	جدول ۴ . ۱۱ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ سابقه قهرمانی.....
۴۹	جدول ۴ . ۱۲ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ ساعات مربیگری در هفته.....
۵۰	جدول ۴ . ۱۳ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ تعداد شرکت کننده در کلاس های آموزشی مربی.....
۵۰	جدول ۴ . ۱۴ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ سابقه قهرمانی شاگردان.....
۵۱	جدول ۴ . ۱۵ . وضعیت سنی مربوط به نمونه ورزشکاران.....
۵۱	جدول ۴ . ۱۶ . وضعیت سطح تحصیلات مربوط به نمونه ورزشکاران.....
۵۲	جدول ۴ . ۱۷ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ رشته ورزشی ورزشکاران.....
۵۲	جدول ۴ . ۱۸ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ مدت کل فعالیت ورزشکاران.....
۵۳	جدول ۴ . ۱۹ . وضعیت جامعه آماری از لحاظ سابقه قهرمانی.....
۵۴	جدول ۴ . ۲۰ . بررسی آمار توصیفی سوالات رابطه مربی- ورزشکار (نمونه مربی).....
۵۵	جدول ۴ . ۲۱ . بررسی آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) سوالات احساس خودسودمندی مربی.....
۵۶	جدول ۴ . ۲۲ . بررسی آمار توصیفی سوالات رابطه مربی- ورزشکار (نمونه ورزشکار).....
۵۷	جدول ۴ . ۲۳ . آمار توصیفی متغیرهای در نمونه مربیان.....
۵۷	جدول ۴ . ۲۴ . آمار توصیفی متغیرهای در نمونه ورزشکاران.....
۵۸	جدول ۴ . ۲۵ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های سنی.....
۵۹	جدول ۴ . ۲۶ . نتایج آزمون تحلیل واریانس بای متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های سنی.....

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۶۰	جدول ۴ . ۲۷ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های تحصیلی.....
۶۱	جدول ۴ . ۲۸ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های تحصیلی..
۶۱	جدول ۴ . ۲۹ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک رشته تحصیلی.....
۶۲	جدول ۴ . ۳۰ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک رشته تحصیلی.....
۶۳	جدول ۴ . ۳۱ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک رشته ورزشی.....
۶۴	جدول ۴ . ۳۲ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک رشته ورزشی.....
۶۵	جدول ۴ . ۳۳ . آزمون توکی ویژه تکنیک در رشته های ورزشی.....
۶۵	جدول ۴ . ۳۴ . میانگین متغیرهای به تفکیک مدت فعالیت در نقش ورزشکار.....
۶۶	جدول ۴ . ۳۵ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک مدت فعالیت در نقش ورزشکار.....
۶۷	جدول ۴ . ۳۶ . آزمون توکی ویژه نزدیکی برای مدت فعالیت در نقش ورزشکار.....
۶۸	جدول ۴ . ۳۷ . میانگین متغیرهای به تفکیک درجه مربیگری.....
۶۹	جدول ۴ . ۳۸ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک درجه مربیگری.....
۷۰	جدول ۴ . ۳۹ . آزمون توکی ویژه انگیزه نسبت به درجه مربیگری.....
۷۰	جدول ۴ . ۴۰ . میانگین متغیرهای به تفکیک مدت کل مربیگری.....
۷۱	جدول ۴ . ۴۱ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک مدت کل مربیگری..
۷۲	جدول ۴ . ۴۲ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه مربیگری باشگاهی.....
۷۳	جدول ۴ . ۴۳ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه مربیگری باشگاهی.....
۷۴	جدول ۴ . ۴۴ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه مربیگری آموزشگاهی و نهادی.....
۷۵	جدول ۴ . ۴۵ . نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه مربیگری آموزشگاهی
۷۶	جدول ۴ . ۴۶ . آزمون توکی ویژه متغیرهای تحقیق در سابقه مربیگری آموزشگاهی و نهادی.....
۷۸	جدول ۴ . ۴۷ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه مربیگری ملی.....
۷۸	جدول ۴ . ۴۸ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای به تفکیک سابقه مربیگری ملی.....
۷۹	جدول ۴ . ۴۹ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه قهرمانی.....
۸۰	جدول ۴ . ۵۰ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه قهرمانی.....
۸۱	جدول ۴ . ۵۱ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک ساعات مربیگری در هفته.....
۸۲	جدول ۴ . ۵۲ . نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیرهای تحقیق به تفکیک ساعات مربیگری در هفته

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۸۳	جدول ۴ . ۵۳ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک تعداد شرکت کننده ها در کلاس آموزشی مربی
۸۴	جدول ۴ . ۵۴ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک تعداد شرکت کننده ها در کلاس آموزش مربی.....
۸۵	جدول ۴ . ۵۵ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک وضعیت قهرمانی شاگردان.....
۸۶	جدول ۴ . ۵۶ . نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیرهای تحقیق به تفکیک وضعیت قهرمانی شاگردان.....
۸۷	جدول ۴ . ۵۷ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های سنی.....
۸۷	جدول ۴ . ۵۸ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های سنی.....
۸۸	جدول ۴ . ۵۹ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های تحصیلی.....
۸۸	جدول ۴ . ۶۰ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک گروه های تحصیلی.....
۸۹	جدول ۴ . ۶۲ . آزمون توکی ویژه نزدیکی و مکمل بودن نسبت به سطح تحصیلات.....
۹۰	جدول ۴ . ۶۲ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک رشته ورزشی.....
۹۱	جدول ۴ . ۶۳ . نتایج آزمون تحلیل واریانس برای متغیرهای تحقیق به تفکیک رشته ورزشی.....
۹۲	جدول ۴ . ۶۴ . آزمون توکی ویژه نزدیکی و مکمل بودن نسبت به سطح تحصیلات.....
۹۳	جدول ۴ . ۶۵ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک مدت کل فعالیت ورزشکار.....
۹۳	جدول ۴ . ۶۶ . نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیرهای تحقیق به تفکیک مدت کل فعالیت ورزشکار.....
۹۴	جدول ۴ . ۶۷ . میانگین متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه قهرمانی ورزشکار.....
۹۴	جدول ۴ . ۶۸ . نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیرهای تحقیق به تفکیک سابقه قهرمانی ورزشکار.....
۹۵	جدول ۴ . ۶۹ . ضرایب آلفای کرانباخ برای متغیرهای مورد بررسی.....
۹۷	جدول ۴ . ۷۰ . برازش مدل اندازه گیری متغیر رابطه مربی- ورزشکار در حالت تخمین استاندارد.....
۹۸	جدول ۴ . ۷۱ . آزمون میانگین یک جامعه آماری و بار عاملی شاخص ها و ابعاد.....
۱۰۲	جدول ۴ . ۷۲ . برازش مدل اندازه گیری متغیر رابطه مربی- ورزشکار در حالت ضرایب معناداری.....
۱۰۲	جدول ۴ . ۷۳ . آزمون میانگین یک جامعه آماری و بار عاملی شاخص ها و ابعاد.....
۱۰۴	جدول ۴ . ۷۴ . بررسی رد یا تائید شدن فرضیات.....
۱۰۵	جدول ۴ . ۷۵ . برازش مدل اندازه گیری زیر مقیاس های متغیر خودسودمندی بر رابطه مربی- ورزشکار.....
۱۰۷	جدول ۴ . ۷۶ . بررسی رد یا تائید شدن فرضیه تحقیق.....
۱۰۹	جدول ۴ . ۷۷ . برازش اندازه گیری متغیر خود سودمندی بر رابطه مربی - ورزشکار.....

فهرست شکل ها

عنوان	صفحه
شکل ۱ . ۱ . ساختار روابط مربی- ورزشکار.....	۷
شکل ۱ . ۲ . ساختار احساس خودسودمندی مربیان.....	۸
شکل ۱ . ۳ . مدل تاثیر احساس خودسودمندی مربیان بر روابط مربی- ورزشکار.....	۱۱
شکل ۴ . ۱ . مدل اندازه گیری مرتبه اول متغیر رابطه مربی- ورزشکار در حالت تخمین استاندارد	۹۶
شکل ۴ . ۲ . مدل اندازه گیری مرتبه اول متغیر رابطه مربی- ورزشکار در حالت ضرایب معناداری	۹۷
شکل ۴ . ۳ . مدل اندازه گیری متغیر احساس خودسودمندی در حالت تخمین استاندارد.....	۹۹
شکل ۴ . ۴ . مدل اندازه گیری متغیر احساس خودسودمندی در حالت ضرایب معناداری.....	۱۰۱
شکل ۴ . ۵ . مدل مفهومی تحقیق.....	۱۰۳
شکل ۴ . ۶ . مدل در حالت ضرایب تخمین استاندارد.....	۱۰۶
شکل ۴ . ۷ . مدل در حالت ضرایب ضرایب معناداری.....	۱۰۶
شکل ۴ . ۸ . مدل در حالت ضرایب تخمین استاندارد.....	۱۰۸
شکل ۴ . ۹ . مدل در حالت ضرایب ضرایب معناداری.....	۱۰۸

فصل اول

مقدمه و معرفی

ورزش بخش مهمی از فرهنگ و جامعه است و در برگیرنده ورزشکاران و مربیان، در تمام مراحل زندگی می‌شود.

امروزه اهمیت ورزش بر کسی پوشیده نیست. ورزش به عنوان پدیده اجتماعی موثر در ابعاد مختلف جامعه و زندگی افراد نفوذ کرده و به بخش جدایی ناپذیری از زندگی تبدیل شده است. ورزش و حرکات منظم بدنی علاوه بر سلامت جسم بر سلامت روحی و روانی و اجتماعی فرد فواید زیادی دارد و در سازگاری فرد در جامعه و شخصیت فرد تاثیر می‌گذارد. ورزش در درمان بیماری‌های نظیر افسردگی و نیز بر حافظه تاثیر می‌گذارد. ورزش برای جوانان تکیه گاهی امن به حساب می‌آید تا در پناه آن به نهایت رشد و کمال مطلوب انسانی دست یابند. تحقیقات بسیار نشان داده است که ورزش علاوه بر اینکه ابزار ارزشمندی برای سلامت جسمانی است رابطه نزدیکی با سلامت روانی، به ویژه جلوگیری از نا هنجاری‌های روانی دارد. در واقع ورزش از جنبه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، و سلامت حائز اهمیت است.

امروزه اهمیت جایگاه و نقش مربیان در موفقیت یا عدم موفقیت تیم‌های ورزشی بر کسی پوشیده نیست. این جایگاه و اهمیت در زمانی که صحبت از بازی‌های ملی و وجهه و اعتبار بین‌المللی است، مضاعف است (پورسلطانی و همکاران، ۱۳۸۸).

مربیان به عنوان یکی از ارکان اساسی شکل‌گیری و پیشرفت هر تیمی مورد توجه بوده‌اند و از نقش مهم آنها در عملکرد بازیکنان نمی‌توان چشم‌پوشی کرد. بر اساس مطالعات انجام شده، شخصیت و سبک رهبری و رفتاری مربیان، با عملکرد، انگیزش و میزان رضایت ارتباط دارد (مرادی، ۱۳۸۳).

دو عنصر اصلی و اساسی در بافت ورزش شامل مربی و ورزشکار می‌باشد. مربی‌ها کلیدی‌ترین افراد تاثیرگذار بر روی ورزشکاران از جنبه‌های گوناگون می‌باشند. برای مثال، این مربی‌ها هستند که محیطی مناسب برای ورزشکاران ایجاد می‌کنند تا آنها تکنیکها و تاکتیکهای لازم برای موفقیت شخصی و بالاخره موفقیت تیمی را یاد گرفته و به نمایش بگذارند. یک محیط کاری خلاق، اغلب محیطی اجتماعی می‌باشد جایی که مربی به طور موثر بر هر یک از افراد تیم تاثیر متقابل دارد. بنابراین، تدبیر و کاردانی یک مربی در توسعه روابط مابین (روابط مابین "دونفری" اشاره به ارتباطات میان مربی و ورزشکار دارد)^۱ با ورزشکاران می‌تواند در تاثیرگذاری بر آنها در ایجاد محیطی مناسب برای ورزش بسیار مفید و ارزشمند باشد (جووت، ۲۰۰۷).

انجام موفق هر کار گروهی مستلزم مدیریت صحیح و کارآمد است. وقتی گروهی از افراد برای رسیدن به هدفی تلاش می‌کنند معمولاً کسی به عنوان مدیر و رهبر مسئولیت گروه را بر عهده می‌گیرد. این فرد باید

¹ - Relationship The Coache & Athlete

دارای مهارتها و ویژگی‌های لازم برای رهبری گروه باشد تا بتواند اعضای گروه را به سمت هدف مورد نظر هدایت کند. در موقعیتهای ورزشی این نقش را مربی بر عهده دارد (مسدد، ۱۳۸۰). در سطح ورزش قهرمانی تجربه نشان داده است مربیانی که از جمیع جهات چه به لحاظ فنی و چه به لحاظ دانش مربیگری سرآمد بوده‌اند در موفقیت تیم‌هایشان و ارائه کار گروهی بهتر بازیکنان نقش موثری را ایفا نموده‌اند. از مهمترین مهارتهای مورد نیاز برای یک مربی، رهبری است. برخی از وظایف مهم در حیطه رهبری شامل ایجاد انگیزش، توسعه ارتباط موثر با ورزشکاران و ایجاد هماهنگی و انسجام است. در ورزشهای گروهی که افراد با یکدیگر کنش متقابل دارند موفقیت زمانی حاصل می‌شود که اعضای تیم به شیوه‌ای هماهنگ و موثر با هم کار می‌کنند. اینجاست که نقش مربی بعنوان رهبر و هماهنگ کننده بیشتر مشخص خواهد شد و سبک رهبری وی در ایجاد هماهنگی نقش بسزایی دارد (کوزه چیان، ۱۳۸۰).

تیم‌های موفق ورزشی معمولاً یک ویژگی برجسته دارند که آن‌ها را از تیم‌های ناموفق متمایز می‌سازد و آن مدیریت و رهبری مؤثر، فعال، و شایسته است. سبک رهبری و رفتار مربی نقش مهمی بر عملکرد و موفقیت گروه دارد (مسدد، ۱۳۸۰). به عقیده فراست، مربی در رهبری تیم سازمان دهنده‌ای قوی و زیربنای هر پیشرفت است. (جباری و همکاران، ۱۳۷۹). از دیدگاه مارتنز مربیان در ایفای نقش مربیگری به دنبال ایجاد شرایطی اند که هر ورزشکار حداکثر فرصت را برای موفقیت داشته باشد و در همان حال نیز به موفقیت تیمی برسد (خبیری، ۱۳۸۵). تحقیقات دو دهه اخیر در زمینه کارآیی، مربیگری بیشتر بر شناخت خصوصیات مربیگری^۱ و الگوهای رفتاری مربی متمرکز بوده‌اند. به طور کلی، در این مطالعات مربی کارآمد فردی است که توانایی تغییر نتایج، اجرای موفقیت آمیز، و واکنش‌های روانی مثبت در تیم را دارد. مربیان لازم است هم به اجرای مهارت‌های ورزشی و هم به مهارت‌های روانی افراد و تیم توجه کنند. بنابراین، توجه به فرایندهای فردی و گروهی یا نیازهای فردی ورزشکاران و تیم ضروری است و جزیی از کارآمدی مربی محسوب می‌شود. (روناین، ۲۰۰۴). در واقع، مربی در رهبری تیم سازنده‌ای قوی و زیربنای پیشرفت ورزشکاران و فراهم کننده بخش بزرگی از شرایط پیروزی و موفقیت است (افضل پور و همکاران، ۱۳۸۳). انجام موفقیت آمیز هر کار گروهی مستلزم وجود همبستگی در بین اعضای گروه است. در ورزش و به خصوص در ورزش‌های گروهی، شرط لازم برای تحقق هدف مشترک، داشتن وحدت و انسجام گروهی^۲ است که بی تردید مربی در این زمینه نقش کلیدی دارد. (کوزه چیان، ۱۳۸۰). روان‌شناسان ورزش معتقدند تعیین هدف مشترکی که بتواند تلاش‌های گروه را متمرکز کند، برای دستیابی به موفقیت جنبه حیاتی دارد (سپاسی و همکاران، ۱۳۸۵). احساس باهم بودن یک ویژگی تیمی است که انسجام گروهی نامیده می‌شود. در ورزش‌های گروهی، افراد با یکدیگر کنش

¹ - Coaches characteristics

² - Group cohesion

متقابل دارند و موفقیت زمانی حاصل می شود که اعضای تیم به شیوه ای مؤثر و هماهنگ با هم کار کنند . اینجاست که نقش مربی به عنوان رهبر و هماهنگ کننده بیشتر مشخص خواهد شد و سبک رهبری او بر ایجاد انسجام و هماهنگی نقش بسزایی دارد (کوزه چیان، ۱۳۸۰). به نظر می رسد رفتار مربیان ادراک بازیکنان از انسجام گروهی را تحت تأثیر قرار می دهد. این احساس یکدلی و همدلی در بین بازیکنان ورزش های گروهی و تیمی که فعل و انفعالات بیشتری در بین بازیکنان وجود دارد برجسته تر است.

بیشتر فعل و انفعالات بشر شامل تلاش برای اثربخشی بر روی رفتار های دیگران می باشد . ایجاد روابط مؤثر و موفق در بین مربی و ورزشکار کار چندان آسانی نیست بلکه فعالیت متفکرانه است و بخصوص مستلزم مهارت های میان فردی و کاردانی و تفکر مربیان است (لیلان، ۲۰۰۴).

مربی یعنی تربیت کننده، پرورش دهنده و پرورنده. در ورزش یک مربی، فردی است که کار جهت دهی، دستورالعمل دهی و آموزش افراد یک تیم ورزشی یا گروهی از آنان و یا یک ورزشکار را بعهده دارد (جونز، هیوجز و کوینستون، ۲۰۰۷).

مربیان محور اصلی و رکن مهم تیم های ورزشی هستند. در بین سه عامل ورزشکار، مربی و تماشاگر، مربی در رهبری تیم به عنوان یک سازمان دهنده ی قوی و زیر بنای هر پیشرفت مطرح است. بدون تردید تجربیات گذشته نشان داده است که مربیگری رشته ای متفاوت از سایر حوزه هاست و در آن طیف وسیعی از مهارت ها مورد نیاز است.

مربیگری حرفه ای است که به ورزشکاران کمک می کند تا ابعاد جسمی و روحی و روانی و توانایی های فردی و اجتماعی شان را در حد بالای استعداد های خود توسعه دهند. یک مربی کارا باید مهارت و دانش فوق العاده ای داشته باشد تا بتواند ورزشکاران ماهری پرورش دهد (خبیری، ۱۳۷۳).

ورزشکار کسی است که به طور منظم و پیوسته در ورزش و فعالیت های مربوط به آن شرکت می کند. ورزشکار می تواند حرفه ای یا غیر حرفه ای باشد. ورزشکار و یا یک فرد آموزش دیده در ورزش های فیزیکی که شامل قدرت ، سرعت و استقامت است، به رقابت می پردازد. ورزشکار هم در رشته های تیمی و هم در رشته های انفرادی به فعالیت می پردازد (کسیدی، جونز و پوتراک^۱، ۲۰۰۸).

ورزش های تیمی و ورزش های انفرادی از لحاظ بافت با همدیگر متفاوت می باشند . برای مثال ، ورزشکاران در ورزش های انفرادی (مثل دو و میدانی ، شنا) برای رسیدن به اهداف مورد نظر از همدیگر مستقل عمل می کنند ، ولی ورزشکاران در ورزش های تیمی (مثل هاکی و فوتبال) برای نتیجه گیری بهتر مجبور می باشند تا با سایر اعضای تیم يك مجموعه مناسب و همکاری تیمی داشته باشند. ورزشکاران در ورزش های تیمی نه تنها مجبور هستند تا از دستورات مربی خود پیروی کنند بلکه آنها مجبور به توجه ، حمایت و اعتماد به هم تیمی های خود می باشند . در تاثیر ، پیامد عملکرد نهایی نتیجه

¹ - Cassidy & Jones & Potrac

توانایی های تک تک ورزشکاران در یک تیم می باشد. بنابراین ورزشکاران در ورزش های تیمی احتیاج به وابستگی شخصی (مثل دوست داشتن و اعتماد به هم تیمی ها) و وابستگی مستند (مثل داشتن یک هویت و سرنوشت یکسان) به تمامی اعضای تیم دارند (جووت، ۲۰۰۷).

مربی وظیفه بهبود روند یادگیری در شاگردانش را به عهده دارد و بهترین شیوه برای رسیدن به این هدف ایجاد شرایط مطلوب یادگیری، ایجاد نوع رابطه مناسب و تأثیرگذار بین خود و شاگردانش و آسان کردن راه یادگیری است. تکنیک ها، روش ها، گفتارها و اعمال مربیان تأثیر چشمگیری به افراد تحت تعلیم آنها می گذارد (جووت، ۲۰۰۳).

به منظور یادگیری، توسعه و رشد ورزشکاران، از مربیان انتظار می رود که دستورالعمل های شایسته ای برای مهارت های حرکتی خاص توسعه داده و ارائه کنند. در حوزه روانشناسانه، از یک مربی انتظار می رود که مهارت های انگیزشی موثر را نشان داده و رقابت ها و تمرینات را به گونه ای هدایت کند که رشد عاطفی/ اجتماعی را افزایش داده و روحیه ورزشکاری و جوامردی را در ورزشکاران ترویج کند. در حوزه ی مهارتها، تاکتیکها و استراتژی ها، از مربیان انتظار می رود که استراتژی های رقابتی مناسب را بکار گیرند. مقیاس کارآمدی مربیگری به طور کاملتری این سه حوزه ی شایستگی مربیان را به وسیله ی ورزشکارانشان، امکانپذیر نموده است. در واقع مقیاس کارآمدی مربیگری، اعتقاد مربی در مورد تواناییهایش در تحت تاثیر قرار دادن یادگیری و عملکرد ورزشکارانش را اندازه گیری می کند (می پرز و همکاران، ۲۰۰۶).

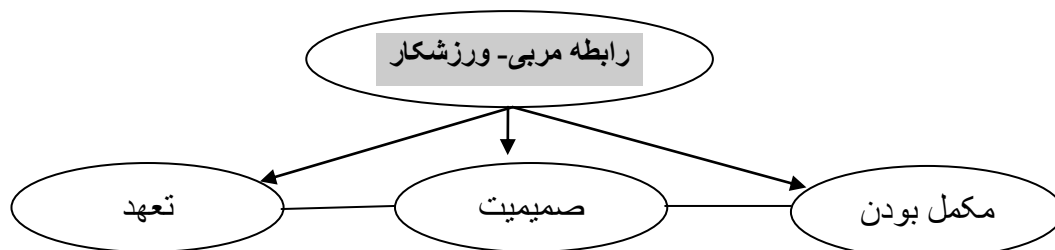
چیزهای بسیار عجیبی درباره زندگی یک مربی و ورزشکار وجود دارد، زندگی مربی مملو از روابط معنادار با ورزشکاران است. یک مربی می تواند به اعضای تیم و یا شاگردش توانایی مضاعف جهت انجام امور خارق العاده دهد، همچنین به بازیکنان احترام بگذارد و با آنها صادق باشد، که چه بسا احترام و صداقت متقابل شاگردانش را نیز خواهد دید. ارتباط متقابل، خوشرویی و داشتن سیاست درهای باز پیوندهای تیمی را نیرومند می سازد. مربیگری به معنای به خاطر سپردن فنون یا تدبیر نقش بازی بدون نقص نیست. مربیگری یعنی توجه واقعی به ورزشکار، باور واقعی به آنان داشتن، و به معنای واقعی آنها را شریک کردن در امور است (پیترز و نانس^۱، ۱۹۸۵).

¹ - Peters & Nancy

۱ . ۲ . بیان مسئله

تقریباً همه چیز در رهبری و مربیگری به روابط برمی‌گردد. تنها راهی که ممکن است ورزشکاران را هدایت کند، فهمیدن آنها است و بهترین راه فهمیدن این است که آنان را بهتر بشناسیم (جانسن و دیل^۱، ۲۰۰۲).

مطالعات ثابت کرده‌اند که رابطه مربی و ورزشکار شامل تبادلهای و رفتارهایی می‌شود که نشانگر عنصر کنترل، تسلط و قاطعیت در مربی و وابستگی، دوستی و پاسخگویی در هر دو طرف (مربی و ورزشکار) می‌باشد. در نتیجه مربیان و ورزشکارانی که چنین الگوهای تبادلی را به کار می‌برند می‌توانند هماهنگی را در روابط مربی و ورزشکار شکل دهند و از سه عنصر تعهد، نزدیکی و صمیمیت و مکمل بودن حاصل می‌شود که در واقع ساختار روابط بین مربی و ورزشکار را شکل می‌دهد و در زیر به صورت یک مدل نشان داده شده است (جووت، ۲۰۰۳ و ۲۰۰۹). (جووت و کوکریل^۲، ۲۰۰۳). (جووت و تیمسون-کاتیز^۳، ۲۰۰۵). شکل (۱).

شکل ۱ . ۱ . ساختار روابط مربی- ورزشکار

مربیگری در سطح ورزش قهرمانی نهایت توانایی در سطح آموزش و عملکرد صحیح با اطمینان بالا را نیازمند می‌باشد و این خود ارتباط مستقیم با آمادگی روانی، یا بهتر بگوییم احساس خودسودمندی بالایی مربیان را خواهد داشت. زمانی که تمام شرایط فیزیکی و محیطی برای افراد یکسان باشد، شرایط روانی و ویژگی‌های فردی مربیان است که تعیین کننده نتیجه اجرای ورزشکاران می‌باشد و توجه به این توانایی‌های فردی می‌تواند تاثیر عمده‌ای در عملکرد بازیکنان داشته باشد. همچنین رابطه مربی- ورزشکار یکی از موارد مهمی است که روی انگیزه ورزشکار تاثیر می‌گذارد و پیامدهای مهمی را در بر دارد و جای تعجب نیست که نویسندگان بسیاری مانند (جووت، ۲۰۰۰) روی اهمیت رابطه مربی- ورزشکار تاکید می‌کنند و کیفیت تصمیمات قاطع ورزشکار و انگیزه و پیشرفت تمرینات را مهم تلقی می‌کند. بنابراین تحقیقات این چنین سبب می‌شود منابع مختلف روانی مربیان یا رهبران تیم‌ها، شناسایی و مقدار تاثیر آنها بر عملکرد بازیکنان یا تیم و کسب موفقیت و پیروزی مورد بررسی قرار گیرد. ایجاد

¹ - Janssen & Dale

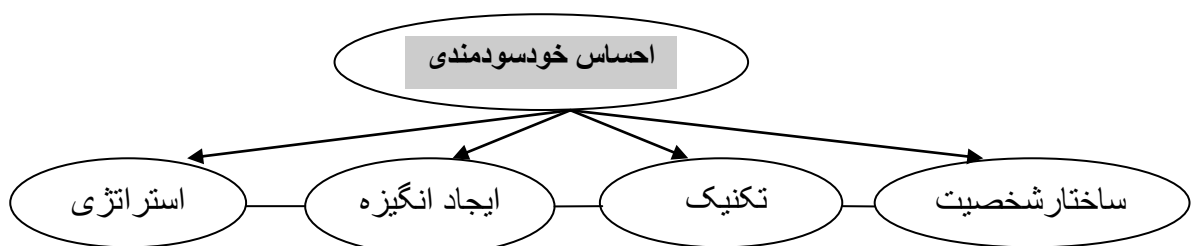
² - Cockerill

³ - Timson-Katchis

روابط موثر و موفق در بین مربی و ورزشکار کار چندان آسانی نیست بلکه فعالیتی متفکرانه است و بخصوص مستلزم مهارتهای میان فردی و کاردانی و تفکر مربیان است (لیلاند^۱، ۲۰۰۴).

اغلب ورزشکاران مربیان و حتی تماشاگران ورزشی مسابقاتی را به خاطر دارند که در آنها، با وجود آمادگی جسمانی و فنی، ضعف آمادگی روانی مانع موفقیت ورزشکار یا تیم بوده است. عملکرد مطلوب در ورزش حاصل ترکیبی از توانایی‌های فنی (تکنیکی و تاکتیکی)، جسمانی (قدرت، سرعت...) و روانی (تمرکز، اعتماد به نفس، کنترل اضطراب...) است (واعظ موسوی و مسیبی، ۱۳۸۶). بسیاری از روان-شناسان ورزشی معتقدند که مربیان و ورزشکاران در سال‌های اخیر به این نتیجه رسیده‌اند که به منظور دستیابی به اهدافشان به مهارت‌های روانی بیش از مهارت‌های جسمانی نیاز دارند (حاتمی و میهن دوست، ۱۳۸۲).

یکی از مفاهیم جدید در ادبیات ورزشی احساس خودسودمندی در مربیگری است که بر پایه نظریه و قالب اجتماعی بندورا^۲ «۱۹۸۶» احساس خودسودمندی در مربیگری، توسعه، اعتماد و اطمینان مربیان و حد و ظرفیت تأثیرگذاری هر مربی را در آموختن و عملکرد ورزشکاران‌شان را تعریف می‌کند (فلنز و همکاران)^۳، خودسودمندی در مربیگری شامل ۴ فاکتور استراتژی، ایجاد انگیزه، تکنیک و ساختار شخصیت است. شکل (۲).

شکل ۱ . ۲ . ساختار احساس خودسودمندی مربیان

بندورا (۱۹۸۶) احساس خودسودمندی را به عنوان یک فرآیند ادراکی در افراد می‌داند که یک قضاوت ذهنی درباره توانایی آنها مطابق با تقاضاهای محیطی را ایجاد می‌کند. بندورا (۱۹۸۶) بیان کرد که یک خصوصیت خودسودمندی شخصی می‌بایستی به همراه هیجان و اعتماد به نفس وارد رقابت شود. در نتیجه وقتی ورزشکاران خود را باور نکردند، نمی‌توانند خود را برای اجرای درست مهارت آماده کنند و یا به اندازه کافی تلاش خواهند کرد (براهنی، ۱۳۶۳). پورافکاری (۱۳۸۵) باورهای شخص درمورد توانایی برای کنار آمدن با موقعیتهای متفاوت را خودکارآمدی می‌داند. احساس خودکارآمدی پایین باعث

¹ - Leyland

² - Bandora

³ - Feltz et al